

Ontwerpbesluit op verzoek verwijderen gasaansluiting

Ons kenmerk : ACM/UIT/630764
Zaaknummer : ACM/24/191973
Datum : [...]

Ontwerpbesluit van de Autoriteit Consument en Markt tot wijziging van de tariefstructuren als bedoeld in artikel 12c, tweede lid, van de Gaswet betreffende het op verzoek verwijderen van een gasaansluiting.

Stuur uw schriftelijke zienswijze naar: Autoriteit Consument en Markt, Directie Energie, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag of naar ACM-post@acm.nl. Vergeet daarbij niet het bovengenoemde zaaknummer ACM/24/191973 te vermelden.

Uw zienswijze zal door de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) worden betrokken bij het opstellen van het definitieve codebesluit en met het besluit worden gepubliceerd op de website van de ACM, zodat een ieder er kennis van kan nemen. In beginsel kan er dus geen vertrouwelijke informatie worden overgelegd. Indien u toch bepaalde informatie uit de zienswijze vertrouwelijk wenst te houden, zult u een openbare en een vertrouwelijke versie moeten overleggen. Geeft u bij de vertrouwelijke versie aan welke onderdelen daarvan vertrouwelijk zijn en motiveer dat op grond van de Wet open overheid. De ACM zal zich dan buigen over uw verzoek en daar op grond van de Algemene wet bestuursrecht een besluit over nemen. Dit kan inhouden dat uw verzoek niet wordt gehonoreerd. In dat geval krijgt u de gelegenheid om de zienswijze geheel of gedeeltelijk in te trekken.

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van [datum ondertekening], kenmerk ACM/UIT/630764 tot wijziging van de tariefstructuren als bedoeld in artikel 12c, tweede lid, van de Gaswet betreffende het op verzoek verwijderen van een gasaansluiting

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 12f, eerste lid van de Gaswet

Besluit

Artikel I

De Tarievenscode Gas wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 2.9. wordt gewijzigd als volgt:

1. In het tweede lid wordt 'Bij de beëindiging van de aansluitovereenkomst brengt de netbeheerder eventuele kosten voor het fysiek afschakelen of het verwijderen van de aansluiting via een eenmalige bijdrage in rekening bij de voormalig aangeslotene, met inachtneming van de systematiek van voorcalculatie zoals beschreven in artikel 2.10, eerste lid.' vervangen door 'Bij het verwijderen van een aansluiting op verzoek brengt de netbeheerder kosten voor het verwijderen van de aansluiting via een eenmalige bijdrage in rekening bij de verzoeker, met inachtneming van de systematiek van voorcalculatie zoals beschreven in artikel 2.10.'.
2. Het derde lid wordt vernummerd naar het vierde lid, waarbij de verwijzing naar het eerste lid van artikel 2.10 wordt geschrapt.
3. Er wordt een nieuw derde lid toegevoegd: 'Voor het fysiek afschakelen van de aansluiting brengt de netbeheerder een eenmalige bijdrage in rekening bij de aangeslotene, met inachtneming van de systematiek van voorcalculatie zoals beschreven in artikel 2.10. voor zover het afschakelen samenhangt met een verzoek van of specifieke gedraging door de aangeslotene.'

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van [de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst].

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

Datum: [datum]

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

drs. M.R. Leijten
bestuurslid

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u tegen dit besluit beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Het postadres is: College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt zijn ontvangen. Het beroepschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht bevatten. Voorts moet het beroepschrift de gronden van het beroep bevatten en dient een afschrift van het bestreden

besluit te worden meegezonden.

Toelichting

1 Samenvatting

1. Met dit besluit wijzigt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) artikel 2.9 van de Tarievencode Gas (hierna: TCG). Deze wijziging volgt uit het geschilbesluit van 18 juni 2021 van de ACM met kenmerk [ACM/UIT/558286](#) (hierna: geschilbesluit). In dit geschilbesluit heeft de ACM vastgesteld dat de Gaswet geen grondslag biedt voor de netbeheerder om via het eenmalige aansluittarief verwijderkosten in rekening te brengen indien een partij zijn aansluit- en transportovereenkomst (hierna: ATO) opzegt of beëindigt. Het opzeggen of beëindigen van een ATO is namelijk niet gelijk met het verzoek tot verwijdering van een gasaansluiting.

2 Aanleiding en gevolgde procedure

2. Het onderhavige besluit is een ambtshalve wijziging van de TCG.
3. Op 18 juni 2021 heeft de ACM het geschilbesluit genomen. In het geschilbesluit heeft de ACM vastgesteld dat de Gaswet geen grondslag biedt voor de netbeheerder om via het eenmalige aansluittarief verwijderkosten in rekening te brengen indien een partij zijn ATO opzegt of beëindigt.
4. Liander N.V. (hierna: Liander) is tegen het geschilbesluit in beroep gegaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb). Liander heeft dit beroep op 30 september 2024 ingetrokken.
5. Met het onderhavige besluit wijzigt de ACM de TCG in lijn met het geschilbesluit. Dit besluit is een ambtshalve wijziging van de TCG.
6. Als onderdeel van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure heeft de ACM het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. De terinzagelegging is gemeld in de Staatscourant van 5 december 2024. Partijen kunnen hun zienswijze op het ontwerpbesluit uiterlijk op 27 februari 2025 kenbaar maken aan de ACM.
7. De ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat bedoeld in Richtlijn 2015/1535 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. Om die reden zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden.

3 Toelichting

8. Artikel 10, zesde lid, onderdeel d, van de Gaswet geeft de netbeheerder de taak om op verzoek van een afnemer een aansluiting te verwijderen. Deze taak is via de Wet voortgang energietransitie van 9 april 2018 toegevoegd aan de Gaswet.¹ De bepaling is op 1 januari 2020 in werking getreden.² Via artikel 12a, onderdeel c, van de Gaswet kan de netbeheerder deze kosten in rekening brengen via een tarief.
9. Artikel 2.9, tweede lid, van de TCG bepaalt dat de netbeheerder bij het beëindigen van een ATO eventuele kosten voor het fysiek afschakelen of het verwijderen van de aansluiting via een eenmalige bijdrage in rekening brengt bij de voormalig aangeslotene. Artikel 2.9, tweede lid, van TCG is opgenomen in de TCG op basis van een besluit van 13 november 2010 met kenmerk [103133_1/257](#). De tekst is nadien niet meer aangepast en houdt dus geen rekening met artikel 10, zesde lid, onderdeel d, zoals op 1 januari 2020 is toegevoegd aan de Gaswet.

¹ Stb. 2018, [109](#).

² Stb. 2019, [91](#).

10. In het geschilbesluit heeft de ACM ten aanzien van artikel 2.9, tweede lid, van de TCG overwogen:

30. De Gaswet bepaalt dat de tarieven voor de diensten, ter uitvoering van de taken genoemd in artikel 10 van de Gaswet, worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 81 tot en met 81c.³ Het tarief dat de netbeheerder in rekening brengt voor de taken genoemd in artikel 10 dient te worden vastgesteld overeenkomstig de tariefstructuren die op grond van artikel 12a en 12b van de Gaswet door de ACM zijn vastgesteld.⁴ Deze tariefstructuren zijn door de ACM vastgelegd in de TCG. Hierin worden de elementen en wijze van berekening van de tarieven uitputtend geregeld. De TCG is een algemeen verbindend voorschrift.⁵

31. De gevallen waarvoor de Gaswet een grondslag biedt om een tarief in rekening te brengen, kunnen niet worden verruimd in de lagere regelgeving. Op grond van artikel 10, zesde lid, onderdeel d, van de Gaswet heeft de netbeheerder tot taak om een gasaansluiting te verwijderen indien daarom is verzocht. Op basis van artikel 12a, aanhef en onderdeel c, van de Gaswet is hiervoor een tarief vastgesteld. De wijze van berekening van dit tarief staat in artikel 2.9, tweede lid, van de TCG. Op basis van dit artikel uit de TCG kan niet een tarief in rekening worden gebracht voor het verwijderen van gasaansluitingen zonder verzoek van de afnemer daartoe. Artikel 10, zesde lid, onderdeel van de Gaswet biedt namelijk slechts een grondslag voor het in rekening brengen van een tarief voor het verwijderen van een gasaansluiting indien daarom is verzocht. Artikel 2.9, tweede lid, van de TCG kan de mogelijkheden om een tarief voor verwijderen in rekening te brengen niet verruimen ten opzichte hetgeen in de wet staat. Een expliciet verzoek tot verwijdering blijft dan ook noodzakelijk om het tarief uit artikel 2.9, tweede lid, TCG in rekening te kunnen brengen.

32. Vast staat dat verzoeker Liander niet heeft verzocht zijn gasaansluiting te verwijderen. Volgens de ACM is, anders dan Liander stelt, het opzeggen van een ATO geen verzoek tot verwijdering van de gasaansluiting.

11. Uit de bovenstaande overwegingen volgt dat het enkel opzeggen of beëindigen van een ATO niet gelijk is aan een verzoek tot verwijdering van een gasaansluiting zoals bedoeld in artikel 10, zesde lid, onderdeel d, van de Gaswet. Daarnaast blijkt dat artikel 2.9, tweede lid, van de TCG geen grondslag kan bieden voor het in rekening brengen van kosten voor het verwijderen van een gasaansluiting bij een voormalig afnemer zonder dat deze afnemer de netbeheerder heeft verzocht om de aansluiting te verwijderen.⁶ Derhalve past de ACM de tekst van artikel 2.9, tweede lid, van de TCG aan.
12. De ACM past artikel 2.9, tweede lid, van de TCG aan zodat dit artikellid specifiek gaat over de taak van de netbeheerder om een aansluiting op verzoek van een afnemer te verwijderen. De nieuwe tekst van artikel 2.9, tweede lid, van de TCG verduidelijkt de basis die de netbeheerder heeft om de eenmalige verwijderkosten in rekening te brengen bij de verzoeker als de aansluiting op verzoek wordt verwijderd. Deze kosten worden berekend op basis van voorcalculatie zoals beschreven in artikel 2.10 van de TCG. Onder het op verzoek tot het verwijderen van een aansluiting valt ook de situatie waarbinnen de afnemer zijn ATO opzegt of beëindigt én de netbeheerder vervolgens verzoekt om zijn aansluiting op een specifiek moment te verwijderen. In deze situatie bepaalt de afnemer het verwijderingsmoment, zodat de netbeheerder dit moment niet zelfstandig bepaalt.
13. Zoals blijkt uit het geschilbesluit, verschilt de situatie waarin een gasaansluiting op verzoek wordt verwijderd van de situatie dat een afnemer alleen zijn ATO en leveringscontract heeft opgezegd. In deze situatie verzoekt de afnemer de netbeheerder namelijk niet om de gasaansluiting te verwijderen. Op basis van een advies van de veiligheidstoezichthouder Staatstoezicht op de Mijnen dient de netbeheerder de aansluiting in deze situatie vanuit veiligheidsoverwegingen te verwijderen.⁷ Het verwijderen van de gasaansluiting hangt dan samen met de wettelijke taak van

³ Artikel 80 van de Gaswet.

⁴ Artikel 81b, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet.

⁵ Zie bijvoorbeeld CBb 15 februari 2008, ECLI:NL:CBB:2008:BC6761, rechtsoverweging 5.1.2.

⁶ Zie vergelijkbaar Rechtbank Noord-Nederland 4 augustus 2020, ECLI:NL:RBNNE:2020:2734 en de rechtbank Gelderland 10 februari 2021, ECLI:NL:RBGEL:2021:774.

⁷ Brief van SODM van 25 oktober 2019, met kenmerk [19253315](#).

de netbeheerder om de veiligheid van het gasnet te borgen. De kosten die de netbeheerder hiervoor maakt worden vergoed via het transporttarief, zoals geregeld in artikel 10, eerste lid, en 12a, onderdeel a, van de Gaswet.⁸

14. Aangezien artikel 2.9, tweede lid, van de TCG eveneens betrekking had op het fysiek afschakelen van een gasaansluiting, voegt de ACM voor deze handeling een nieuw derde lid toe aan artikel 2.9. Indien de netbeheerder de gasaansluiting op verzoek van een afnemer fysiek afschakelt, brengt de netbeheerder de afnemer hiervoor kosten in rekening op basis van voorcalculatie, zoals beschreven in artikel 2.10 van de TCG. Ook in andere gevallen waarin de netbeheerder de gasaansluiting fysiek afschakelt door specifiek handelen van de afnemer, bijvoorbeeld in het geval van fraude of als een afnemer nalaat om een (nieuw) leveringscontract af te sluiten na een einde leveringsprocedure, kan de netbeheerder daarvoor via het eenmalig aansluittarief kosten in rekening brengen bij de afnemer. Indien het fysiek afschakelen van de aansluiting gebeurt vanuit veiligheidsoverwegingen die niet binnen de invloedssfeer van de afnemer liggen, vallen de kosten hiervan binnen het transporttarief, vergelijkbaar met de systematiek zoals beschreven in randnummer 13.
15. De ACM vernummers het bestaande artikel 2.9, derde lid, van de TCG tot een nieuw artikel 2.9, vierde lid. De tekst van het nieuwe artikellid past de ACM inhoudelijk niet aan. De tekst van dit artikellid wordt: 'Indien de netbeheerder en de aangeslotene een nieuwe aansluitovereenkomst voor een reeds aangelegde en eerder beheerde aansluiting aangaan, brengt de netbeheerder de eventuele kosten voor het fysiek inschakelen van de aansluiting via een eenmalige bijdrage in rekening bij de aangeslotene, met inachtneming van de systematiek van voorcalculatie zoals beschreven in artikel 2.10'. De ACM past de verwijzing naar artikel 2.10, eerste lid, van TCG aan, omdat artikel 2.10 van de TCG geen eerste lid bevat.

4 Reactie op ontvangen zienswijzen

16. [...]

⁸ Zie vergelijkbaar het nieuwsbericht van de ACM van 28 juli 2021 over [het opnemen van verwijderkosten voor onveilige gasaansluitingen binnen het transportrecht](#), het nieuwsbericht van de ACM van 12 december 2023 over de [werkwijze voor het veilig verwijderen van gasaansluitingen](#) en de brief van de ACM van 12 december 2023 met kenmerk [ACM/UIT/610256](#).

Bijlage 1: wettelijk kader

Op grond van artikel 41, zesde lid, onderdeel a, van Richtlijn 2009/73 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas is de ACM bevoegd om regels te stellen over de transmissie en distributietarieven. Dit volgt ook uit artikel 78, zevende lid, onderdeel a, van Richtlijn 2024/1788 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markten voor hernieuwbaar gas, aardgas en waterstof.

De ACM stelt op grond van artikel 12f van de Gaswet de tariefstructuren voor gas vast en betreft daarbij de belangen genoemd in het eerste lid.

Artikel 10, zesde lid, onderdeel d, van de Gaswet bepaalt dat de netbeheerder tot taak heeft om een aansluiting te verwijderen indien een afnemers hierom verzoekt:

6. Een netbeheerder heeft, in aanvulling op de in het eerste, derde en vijfde lid genoemde taken, in het voor hem krachtens artikel 12b, eerste lid, onderdeel f vastgestelde gebied tevens tot taak om:

d. aansluitingen te wijzigen, anders dan het omschakelen van die aansluitingen, of verwijderen, indien de afnemer hierom verzoekt.

Artikel 12a van de Gaswet bepaalt dat in de tariefstructuren de elementen en berekening beschrijft van het tarief voor transport van gas (onderdeel a) en de tarieven voor het verzorgen van een aansluiting als bedoeld in artikel 10, zesde lid, van de Gaswet (onderdeel c):

Met inachtneming van de in artikel 12 bedoelde regels en de in artikel 6 van verordening 715/2009 bedoelde netcodes zenden de gezamenlijke netbeheerders aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel met betrekking tot de door hen jegens netgebruikers te hanteren tariefstructuren dat de elementen en wijze van berekening beschrijft van:

a. het tarief voor transport van gas, met inbegrip van invoer, uitvoer en doorvoer van gas en de het transport ondersteunende diensten ten behoeve van netgebruikers en met inbegrip van de in artikel 10a, eerste lid, met uitzondering van onderdelen d en p, omschreven wettelijke taken,

b. de tarieven waarvoor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet uitvoering zal geven aan zijn in artikel 10a, eerste lid, onderdeel p, omschreven taak en

c. de tarieven voor meting van gas bij afnemers als bedoeld in artikel 43, eerste lid, voor het verzorgen van een aansluiting als bedoeld in artikel 10, zesde lid, of een aansluiting als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel d of voor het omschakelen van een aansluiting op grond van artikel 10i.

Artikel 12c, tweede lid, van de Gaswet bepaalt:

Indien naar haar oordeel wijziging van de tariefstructuren of de voorwaarden bedoeld in de [artikelen 12a](#) en [12b](#) noodzakelijk is, zendt de Autoriteit Consument en Markt met inachtneming van de in [artikel 12](#) bedoelde regels een ontwerp van het besluit tot wijziging van de tariefstructuren of de voorwaarden aan de gezamenlijke netbeheerders en de representatieve organisaties van netgebruikers.

Artikel 2.9, eerste, tweede en derde lid, TCG bepalen:

1. Bij wijziging van een aansluiting op verzoek van de aangeslotene brengt de netbeheerder een eenmalige bijdrage in rekening bij de aangeslotene tot een maximum van de eenmalige aansluitvergoeding zoals genoemd in artikel 2.8, eerste lid, onderdeel a plus eventueel en met inachtneming van de systematiek van voorcalculatie zoals beschreven in artikel 2.10, eerste

lid een eenmalige bijdrage voor het verwijderen dan wel fysiek afschakelen van de bestaande aansluiting.

2. Bij de beëindiging van de aansluitovereenkomst brengt de netbeheerder eventuele kosten voor het fysiek afschakelen of het verwijderen van de aansluiting via een eenmalige bijdrage in rekening bij de voormalig aangeslotene, met inachtneming van de systematiek van voorcalculatie zoals beschreven in artikel 2.10, eerste lid.

3. Indien de netbeheerder en de aangeslotene een nieuwe aansluitovereenkomst voor een reeds aangelegde en eerder beheerde aansluiting aangaan, brengt de netbeheerder de eventuele kosten voor het fysiek inschakelen van de aansluiting via een eenmalige bijdrage in rekening bij de aangeslotene, met inachtneming van de systematiek van voorcalculatie zoals beschreven in artikel 2.10, eerste lid.